

سەرئەنچ و پەرخنە و پەشنىياز بۆ مالىپەرى دەنگەکان ، يان تۆمەتدانە پال چەپ و

كۆمۇنىستەكان، و ھەولدان بۆ كەلەچەكردنى ئازادى بىرورا

عبدالله مەحمود

abdulla.mahmud@gmail.com

4/24 نامەى ژمارەيەك نووسەرى بەرپرۆ لە مالىپەرى دەنگەكاندا بلاوكراووتەو. وەكو خۆيان دەلین ھەندى سەرئەنچ و پەشنىيازو پەرخنەى خۆيان ئاراستەى مالىپەرى دەنگەكان كردو، بەمەبەستى پەشخستنى سايتهكە. بەلام بەداخو و ھەركەسىكى ئازادىخوازو سكوولار كەپرۆاي بەبنەما سەرەكییەكان و تەنانەت سەرەتايیەكانى ئازادى پۆژنامەگەرى و چاپەمەنى و ئازادى بىروراو پەرخنەگرتن و بلاوونەو ھەبیت، لەیەكەم دىپرى ئەم نامەيەو دركى ئەو پراستىە دەكات كە ئەم نامەيە جگە لەو ھەولیکە بۆ لەخاچدانى مالىپەرى دەنگەكان و كردنى بەخزمەتكارى كەلتورى ھەرە دواكەوتوو و كۆنەپاریزى كۆمەلگای كوردستان، وە جگە لە ھینانەگۆپى چەندین دۆسیەى تر لەوانە ھىرشى بى پاسا و تۆمەتى نارەوا لەدژى كۆمۇنىستەكان و تەنانەت ئازادى و سكوولارىزم زیاتر شتىكى ترى تیا نییە.

سەرەتای نامەكەيان بە سوپاس " لەپراستیدا بەگومانیک " بۆ مالىپەرى دەنگەكان دەست پیدەكەن، و دەلین (... شایانى باسە گرنگییدانتان بەدۆزى ئەنفال و ھەولەكانتان لەو ئاراستەيەدا بەرز دەرخیین...) ئەمە بەر لەھەموو شت گومانیکە و دەیانەوى پەیان بلین سەیرە ئیو ھەو كارەتان كردو، ئەگەر نا ھەموو كەس دەزانیت مالىپەرى دەنگەكان ھەمیشە چ لەسەر كیشەى ئەنفال و كیمیاباران، تادەگاتە دۆسیەى دادگایى سەدام و سەرانی، دۆسیەى گەندەلى، دۆسیەى بەرگرى لە ئازادى سیاسى، كورتى نەھیناوە. بەلام ئەوان لە چوارچىو ھەو ئەو كەمپەینە ناشایستەيەدا كە نەخشەمەندانە لەدژى مالىپەرى دەنگەكان بەبیانوى بلاوكردنەو ھەو كەمپەینى و تۆوویژى مۆدیرن دەستى پیکراو، دەیانەویت پەيامى خۆيان بەن، پەيامیک بەداخو و ناتەندروستە و دلسۆزانە نییە. من بۆ نیشاندانى پەيامەكەيان بەپىوستى دەزانم بەكورتى چەند شت بلیم و چەند پرسىار لەو بەرپرۆزانە بكەم.

1- بەرپرۆزان ئەگەر مەبەستتان ئەو ھەندى سەرئەنچ و پەشنىيازو پەرخنە ئاراستەى مالىپەرى دەنگەكان بكەن، ھۆكارەكەى چییە، چەندین دۆسیەى ترتان تیکەل كردو، ھۆكارەكەى چییە كۆمۇنىستەكان و چەپەكان لەھەموو خالەكاندا لەپریزى بەعسیەكان و تەكفیریەكان، قاعیدەییەكان، ئیسلامییەكان، شۆفینیستەكان، ھیزە سەدامیەكاندا دانراون، ھۆى چییە دەلین بلاوكردنەو ھەو نوسینی چەپ و كۆمۇنىستەكان لە مالىپەرەكەتاندا كاریگەرى نیگەتییى دەبیت لەسەرتان؟ ئەم وەحیەتان لەكویو ھەوات كەدەلین كۆمۇنىستەكان و چەپەكان سەربكەن بەھەرشوینیكدا خەلك لییان دور دەكەویتەو، چونكە ھیچ متمانەيەكى سیاسى و ھەلوئىستىكى لیبراوانەیان نییە لەسەرھیچ كیشەيەكى سیاسى كە چارەنووسى گەلى كوردى پىو بەند بىت؟!

بەپراستى جیگای داخ و كلۆلیەكى گەورەيە ھەندىك نووسەر ئاوا بدوین و ئاوا ھەلسەنگاندن بكەن، ئاخەر ھەركەسىكى ئەمەكدار ئەو نامەيەو ئەو ھىرشە ناشیانەيە ببینی یەكسەر ئەلێت، ئایا كۆمەلگای عیراق گىرۆدەى دەستى كۆمۇنىستەكانە، و پۆژنامەگەرى كوردیش گرتارى بىركردنەو ھەو زالى كۆمۇنىزم و چەپەكانە بەسەر كۆمەلگادا. سەیر ئەو ھەو بەشیک لەو برا بەرپرۆزانە ئەگەر باسى كۆمۇنىستەكان بكەیت دەلین كۆمۇنىستەكان لەكوردستان بوونیان نییەو كەس نایان ناسیت، ھیچ

دورو كارىگه ريه كيان نيبه، كه چى ئو هتا خويان ده لىن ئو چەپ و كۆمۇنىستانە بچنە ھەر شوپىنىك خەلك لىيان دورئەكە و يته وە چونكه هيچ متمانه و ھەلويستىكى لىپراويان نيبه، ئەگەر وا يە ئەم ھات و ھاوارو فيغانە چيپە لە دەست كۆمۇنىستەكان ھەتانه؟ ئەگەر كۆمۇنىستەكان ھىندە بىكارىگەر و نامۇن بەكۆمەلگا، حىكمەت چيپە خۇتان وا پىيانە وە سەغلەت كردو، لىيان ناگەرپىن و دەست لە يەخەيان ناكەنە وە. بەرپىزان كۆمەلگاي عىراق پەر لە جانە وەرى قەومى و ئىسلامى " بەكوردو ەرەبە وە، بەسونە و شىعە وە، پەر لە باندى ئىنساكوزو سەنگساركەر، پەر لە باندى ژنكوزو مافىاي دن، پەر لە تاد، ئيوە لە ناو ھەموئەمانەدا بو شەرى كۆمۇنىستەكان ئەكەن .

من خوینەران و ھەموو ئىنسانىكى بەويژدان دەكەمە دادوەر و دەپرسم، ئايا ئو ھەيىزى چەكدارى حزبى كۆمۇنىست و چەپەكانە بەرگرى لە بەعسىيەكان دەكەن لەكەركوك و سەراسەرى كوردستاندا، و دالدىيان ئەدەن؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و كۆمۇنىستەكانە رىگا نادەن ئاوارەكانى شارى كەركوك بگەرپىنە وە شارەكە؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و چەپەكانە ئاوارەكانى كەركوكيان لە سلیمانى و ھەولپىردا ناو ناو ھاوارە؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و چەپەكانە ئاوارەكانى ژيان گوزەرانى ئاوارەكانىيان خستوتە ناو كەلاو ھى پروخاو بىناكانى ئەمنى كۆنى بەعسى لەگۆرنراو و ژىر چادر؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و چەپەكانە بوون لە يەكەم رۆژى كەوتنى بەعسدا چوون كەركوكى " قودس و دلىان " تالان كرد؟ ئو ھەمىلشايى چەپەكانە، باندى ئىنسان كوزيان لەكەركوك ھەيە و لەسەر ناسنامە خەلكى بىتاوان قەسابى دەكەن؟ ئو ھەمىلشايى چەپەكانە و چەپەكانە دژى ئاسايىكردنە وەى بارودۇخى شارى كەركوك؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و كۆمۇنىستەكانە خەرىكەنەك كەركوك تەواوى كوردستان دەگىرنە وە بو ناو باو ھى حكومەتىكى قەومى-ئىسلامى؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و كۆمۇنىستەكانە لەگەل ئىسلامىيەكان و تەكفىرى و قاعىدەيەكان و كۆنە بەعسىيەكان لە گەفتوگۆ سازشدان؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و كۆمۇنىستەكانە لەگەل شوفىنىستەكانى ەرەب و تورك و ئىسلامىيەكان و بەعسىيەكاندان لە حكومەتدان؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و كۆمۇنىستەكانە لە ئىسلامىيەكان و تۆرانىيەكان و بەعسىيەكان دەكەن و فەرشى سورىيان بۇدادەخەن؟ چەپ و كۆمۇنىستەكانە كە كەركوكيان كردۆتە كارتى سات و سەودا لەگەل بەعسىيەكان و ئىسلامىيەكان و توركيا؟ ئو ھەمىلشايى چەپ و كۆمۇنىستەكانە رىفراندۆمىيان بەوینەى گەرەنە وە بو برىارى نازادانەى خەلك كردۆتە كارتى گوشار؟ ئەگەر ئەوانن بىمەنەتەن و بلىن و نمونەيەك بىنە وە، بامنى ئەندامى حزبى كۆمۇنىست ئىستقالەى خۆم بنوسم، ئەگەر وا نيبە راسپىردراوى كىن ئو بوختانانە تەخشان و پەخشان ئەكەن، چ خىرىكى بۇتان تىايە؟ ھىوادارم كە ئەم تۆمەتەتەن بو ناسەلمىت وەكو خەلكى مۇدىرنى ئەم سەردەمە، ئيوە ئىستقالە بەدەن دەست لە و كارەتان بكىشنە وە.

وە من لە بەشىك (نەك ھەمووتان) لە ئيوە دەپرسم بۇچى لە بەرامبەر كوشتارى ھەزاران ژندا بىدەنگن؟ لە سەنگساركردنى ژنان بىدەنگن" لەوانەيە ئەو ھەتەن لە و مەنتىقە وە بىت كە كچەكە دلى بەكورىكى ەرەبە وە بوو"؟ يان پىتان وا يە جارى سەردەمى كىشەى نەتەوايەتى يە و كوشتنى ژنان و زۆر مەسەلەى تر ... بو دواى رزگارى نىشتمانى يە! بو زوربەتان لە سەر تىرۆرى سەدان ئىنسانى پىشكە و تنخواز نەتەن لىو ھەتە، لەگەل پەلبەستكردنى رۆژنامە نووسەكان بو زىندان و شكنجەدانىان مېش مىوانتان نىە" مەگەر حالەتى تايبەت و ھەلبىژدراو".

2- ئيوە كە كەمپەينى مالىپەرى "وتوويزى مۇدىرن" بە پىلان دادەنن بەدژى خەلكى كوردستان، و بەتايبەتەش بەدژى خەلكى كەركوك، ھۆكەى چيپە لە جىياتى رەخنەى مەنتىقى، لە جىياتى نىشاندانى پەيامەكەيان، لە جىياتى رەخنەگرتن لە ناو ھۆكەى، لە جىياتى نىشاندانى لاوازييەكانى، لە جىياتى كەن و شەن كردنى ھەمەلايەنەى، بۇچى دىن بى ھىچ لىكدانە وە قسەيەكى مەنتىقى دەكەنە تانە و تەشەرو و سوکايە تىكردن پىيان، ئەمەيە برابوونەكەتەن بە نازادى رادەربىرن و نازادى سياسى؟ ئاوا بەرگرى لە نازادى رادەربىرن و بەيان و بلاوكردنە وەو چاپەمەنى دەكەن؟!

3- ئىيۈە دەلىن ھەژمۇنى كۆمۇنىستەكان و چەپەكان و بەسەر دەنگەكانەوہ.. كارىگەرى نىگەتيفى دەبىت و دەنگەكان ئەجندای خۇى ھەيە، ئەوان ھەرچىيەك بن (مەبەستىيان كۆمۇنىست و چەپەكانە) ھىچ پەيوەندىيەكان بەدنىاي نووسىن و داھىئانەوہ نىيە....

بەپراستى سەيرە، تائىستا ماركس گەورەترىن فەيلەسوفى دنيايە بەدانپىئانانى دام و دەزگاكانى بۇرژوازى و لەھەردەنگدانىكدا كە بۇ دىيارىكردنى فەيلەسوفى زەمانە بۇرژوازى خۇى سازى دەكات، ماركس ھەر يەكەمە، وەتائىستاش كاپىتالى ماركس يەكەمىن و گرنگترىن كتیبى دنيايە، لەكاتىكدا وەكو دەلىن بەوینەى ئىنجىل لەسەر رەفەى مال و ئوتىلەكان و كتیبخانەكاندا نىيە، و ئەبى بەتايبەت بچىت دەستى بخەيت، و تەنانت لە زانكۇكانىش دەريان ھىئاوہ كەچى تائىستا يەكەمىن كتیبى دنيايە، كۆمۇنىستەكانىش بەقەولى ئىيۈە بەرپىزان ھىچ كارىگەرىيەكان نىيە، ئەى كەوايە بۇ ئەو ئازادىيە رەوانابىنن پىيان ووتارەكانىيان بۇ بلاوبكرىتەوہ؟ ئەتانەوئىت دەرگاى مالىپەرەكانىيان بەرپوودا دابخرىت؟ مەگەر ئىيۈە وەكو دەلىن بپرواتان بەنازادى نووسىن و چاپەمەنى نىيە؟ ئىيۈە نوئىنەرى كىن؟ لە ئىستاي دنيادا كە تزار نزيكەى سەدەيەكە لەدەسەلات كىشراوہتە خوارەوہ كەچى ئىستا ئىيۈە دەتانەوئى بەرھەمى چەپ و كۆمۇنىستەكان، سانسور بكرىت؟ بەم روانىنەتانەوہ بەدورى نازانم پىشنىارىك بكن بۇ ياساگكردنى نوسىنى چەپ و كۆمۇنىستەكان. بەلام ديارە دەتانەوئى ئەم پىشنىازەتان لە مالىپەرى دەنگەكانەوہ دەست پىبكات.

دنيايەكى سەيرە، بۇرژو كەس ھەلگرتنى بىروباوہر مۇدە، ئىستا كە ماركسىزم كۆمۇنىزم وەكو بەر لەسالانى 1989 مۇد نىيەو لەمۇد كەوتوہ، ئىيۈەش بۇئەوہى بەشتان لە نەزمى بەناونوئى دنيا، لەوہش واوہتر لەنەزمى نوئى ناو نەزمى نوئى دىموكراسى پىبپرئىت، لەكاتىكدا دنيا شاھىدى پاشەكشەى ھىرشە بۇسەر چەپ و كۆمۇنىزم ئىيۈە ھەر دژايەتى كۆمۇنىزم بە پىرۇز دەزانن. بەداخەوہ.

4- دەلىن ھەندىك نووسەر لەباوہشى دەسەلاتدان و باش نىيە شتىيان بۇ بلاوبكرىتەوہ لە مالىپەرى دەنگەكاندا، من ئەوہشم بەلاوہ سەيرە، من نازانم ئىيۈە بپرواتان بە چ ئازادىيەكە؟ ھەر كەس وەكو ئىيۈە بىرنەكاتەوہ، مەحكوم بە سانسورە؟ ھەر كەس بەرگى لەدەسەلات كىرد، مولحىدى كوردايەتتىيەكەى ئىيۈەيە؟ بۇ ئەبى خەلك ئازاد نەبىت لەگەل چ ئەحزابىكەو چ ئايدۇلۇژىيەكى ھەيە و بەرگى لەكى ئەكات؟ بەرپىزان لىگەرپىن با خەلك ئازادىيەت چى ئەنووسىت و چۇن بىرئەكەنەوہ، بۇكى ئەنووسن و بەرگى لە كام حزب و ئايدۇلۇژىيا دەكەن، ئەوہى ھىلى سوره شكاندنى شەخسىيەتە، ئىھانەو سوكاىيەتى پىكردنە، تۆمەت و بوختان دروستكردنە، ناوزپاندنە، ئەگەر نا ھىچ بىروباوہرو ئايدۇلۇژىيايەك، ھىچ عادات و ھىچ سەركردەيەك، ھىچ رەمزو مېژوويەك، پىرۇز نىيە. ئەوہى پىرۇزە ئىنسانە بەھەر ئايدۇلۇژىياو بىروباوہرو پاشخانىكى سىياسى و حىزبى و ئەخلاقىيەوہ و... تاد. ھىلى سور تەنھا ئىھانەو سوكاىيەتى و روشاندنى شەخسىيەتى ئىنسانە و نابى رىگەى پىبدرئىت.

5- ئىيۈە دەتانەوئى بەخەلك بلىن ئەحزابى دەسەلات بەدەستى كوردستان كوردايەتى ناكەن و نەتەوہى نىن، بۇيە جارچار لەوانەيە گلەبىيان لىبكەن. بەلام ئەمە راستىيەكى سادەو سەلماوہ كەھمىشە ھەلگرنى بىرى نەتەوہى قوبانىنن، بەرپىزان دەمارگىرى نەتەوہى بوو فاشىزمى لە ئىتالىا بەرھەم ھىنا، دەمارگىرى نەتەوہى بوو نازىزمى لىكەوتەوہ، نەتەوہچىتى بوو بەعسى كىردە دىرندە، ئىمە وەكو خەلكى كەركوك و تەواوى كوردستان بووین بە قوربانى بىرى نەتەوہى، بەعس چۇنكە بنەماكەى بىرى نەتەوہى بوو، قەوارەى دەولەتى بەھەمان عەقلى نەتەوہپەرتىيەوہ لىپىكەت ئىمەى خەلكى كوردستان كراين بەپلەدو، سەركوتى سىياسى كراين، تەعرب و تەبعيس و تەھجىر كراين، زىندانى و ئىعدام كراين، كۆمەلكوژو غازباران كراين، ئەگەر بىرپارە ئىمە قوربانىيانى دوئىنى نەبىنە جەلادى ئەمپۇ، ئەبى سكوپلارو

مەدەنى بىن، بۇ چارەسەرى كېشەى كەركوك و يەكلایىكردنەوہى نایندەو چارەنووسى كوردستان، ئەبى تاقىكردنەوہى فاشىلى بەعس كە نەتەوہپەرسىتى و نەتەوہ چىتى بوو، تورپدەىن و وەكو ئىنسانى ئازادىخواز و مۇدىرن بچىنە مەملانىى دوزمان و خەباتىش بۇ پىكھىنانى وولاتىكى سەربەخۇى علمانى غەىرە قومى بىت، لەو پروانگەىەشەوہ دەتوانىن رىز لەمافە فەردى و مەدەنىەكان و ئازادىيەكان بگرىن. ئەگەر نا باسى ئازادى و ئازادى پروژنامەگەرى، باسى مافە فەردى و مەدەنىەكان، پولىكى قەلب ناكات. كەس بەهەلگرتنى بىرى تەسكى نەتەوہچىتتىيەوہ ناتوانى ئازادىخواز و پىشكەوتنخواز بىت، دنيا شاھىدى ئەو راستىيە. بەتايىبەت لەم سەردەمەدا نەتەوہچىتى يانى نازىزم فاشىزم.

6- لەكۆتايىدا ماوہ بلىم، من رىزم ھەىە بۇ ھەمووتان، ئىوہ ئازادان ھەر بىروباوہرىكتان ھەبىت يان رەخنە لەھەر بىروباوہرىك بگرن، بەلام من و ھەموو كەسىكى ترىش ئەو مافەمان ھەىە بەرگرى لەخۆمان بكەىن و بەشىوہى شارستانىانە بەىانى ھەلوىست و بۆچوونى خۆمان بكەىن و بۆچوونەكانمان بخەىنە پروو، رەخنە لە بابەت و مەسەلەو پروداوىك بگرىن كە پىمان وایە دروست نبىە. ئەمەىە كۆمەك بە كۆمەلگاو ئازادى دەكات، نەك ناوزپاندن و بوختان و تاوان خستنە پال ئەم و ئەو و تەلبەندكردنى ئازادى بۇ ئەوانى تر كە وەكو يەك و دەویش ئاسا بىرناكەنەوہ.

تیبىنى: من خۆم بواردووہ لە وەلام دانەوہ بەو سەرنج و رەخنەو پىشنىازانەى پرووى تايبەتى لە مالىپەرى دەنگەكانە، ستافى دەنگەكان خۆيان ئازادان چى وەلامىك و ھەلوىستىكىان دەبىت.